

ÉLETÜNK

XXXIX. évf. 5. szám (39. Jg. Nr. 5)

Az európai magyar katolikusok lapja

2007. május

A SZERETET SZENTSÉGE

**XVI. Benedek pápa
szinódus utáni buzdítása**

„A szeretet szentségében, a Legszen-
tebb Oltáriszentségben Jézus Krisztus
saját magát ajándékozta nekünk, kinyi-
latkoztatva Isten minden ember iránti
végtelen szeretetét” - ezekkel a szavakkal
kezdődik XVI. Benedek pápaságának
első apostoli buzdítása. A Szentatya hang-
súlyozza, hogy az egyház az Eucharis-
tiában találja meg életadó központját,
szüntelenül elkötelezve magát arra,
hogy mindenkinek hirdesse, akár „alka-
lmas, akár nem”, hogy Isten szeretet.

A dokumentum ismételtelen leszögezi a
II. vatikáni zsinat által elkezdett liturgikus
megújulást, az olykor előforduló vissza-
élések ellenére. A zsinati változásokat az
ún. „folytonosság hermeneutikája” szerint
kell olvasni, vagyis a nagy egyházi ha-
gyományok folytonosságának megfelelő-
en, tehát anélkül, hogy bevezetnék a
múlttal való mesterséges szakításokat.

Az Eucharisztia olyan valóság, amely
meghalad minden emberi értelmet. Eb-
ben a szentségben Jézus nem „valamit”,
hanem saját magát adja nekünk, felkíná-
lja testét, és vérént ontja. Teljesen in-
gyenes ajándékról van szó, amelynek
köszönhetően részeseivé válunk az Is-
tennel való bensőséges kapcsolatnak. A
Pápa erőteljesen hangsúlyozza a keresz-
tény istentisztelet gyökeres újdonságát,
az ősi zsidó áldozati vacsorához képest.
„Nekünk, keresztényeknek nem szükséges,
hogy megismételjük azt a vacsorát; az,
aki előzetesen hirdette a jövő valóságokat,
most helyet adott magának az igaz-
ságnak. Az ősi rítus beteljesedett és azt
végre teljesen túlhaladta a megtestesített Is-
tenfiú szeretetének ajándéka” - olvas-
hatjuk a szinódus utáni buzdításban. Az
Oltáriszentségben Jézus magához vonz
bennünket, részesevé tesz ajándékozás
dinamizmusának. Gyökeres változásról
van szó, amely egysíjítja atommaghasadás.
Amikor belép az ember legbensőbb lé-
nyébe, elindítja a valóság átalakításának
folyamatát, amelynek végső állomása az
egész világ átalakulása lesz, amíg be
nem következik az az állapot, hogy Isten
lesz minden mindenkiben.

A dokumentum rávilágít, hogy maga
Krisztus, a keresztáldozattal hozta létre
az egyházat, mint jegyesét és testét. Az
eucharisztikus misztérium tehát még
csak növeli a Krisztus és az egyház szét-
válhatatlanságának tudatát. Ennek
az igazságnak az alapján újra lehet in-
dítani az ökumenikus párbeszédet is,
annak tudatában, hogy a nem katolikus
keresztények nem részeseiülhetnek
szentáldozásban, csakis „meghatározott
és rendkívüli helyzetekben”. XVI.
Benedek pápa arra szólítja fel a plé-
bániákat, hogy lelkipásztori szempont-
ból helyezzenek különös súlyt az első
áldozásra: fontos pillanatról van szó
(Folytatás a 6. oldalon)

Isten éltesse!
A Szentatya 80. születésnapjára

Az isteni irgalmasság ünnepén XVI.
Benedek pápa a vatikáni bazilika előtti
térén szentmisét mutatott be 80. szület-
ésnapja alkalmából. A pápával hatvan
bíboros, a Római Kúria díkasztriumai-
nak vezetői, és a Római Főegyházmegye
segédpüspökeinek és papságának képvi-
selői koncelebráltak. A szentmise jelen
volt a Konstantinápolyi Ökumenikus
Patriarkátus delegációja is. A szentmise
során Angelo Sodano, a Bíborosi Kollé-
gium dékánja köszöntötte az ünnepeltet.

Az evangélium után a Szentatya meg-
emlékezett arról, hogy elődje II. János
Pál pápa rendelkezett úgy, hogy ez a va-
sárnap az Isteni Irgalmasság ünnepe le-
gyen és hozzátette, hogy ezekre a na-
pokra, amelyeket az isteni fényesség jár
át, egy számára fontos dátum esik, hiszen
80 év távlatából tekinthet vissza életére.

Megjegyezte: a liturgia nem arra
szolgál, hogy saját magáról beszéljen,
„ennek ellenére az ember saját élete is
eszköz lehet Isten irgalmának hirdetésé-
(Folytatás az 5. oldalon)

AZ UNIÓ FŐPÁSZTORAINAK „RÓMAI ÜZENETE” EURÓPA POLITIKAI FELELŐSEIHEZ

A Római Szerződés aláírásának
50. évfordulója alkalmából az Unió Pü-
spöki Konferenciái, a szerzetesi közössé-
gek, katolikus szervezetek és mozgalmak,
valamint más keresztény egyházak küld-
öttei az olasz fővárosban találkoztak
március 23. és 25. között. Az Európai
Unió Püspöki Konferenciái Bizottsága
által kezdeményezett kongresszuson a
következő témát vitatták meg: „Értékek
és távlatok a holnap Európája számára -
a Római Szerződés 50 éve”. A küldöt-
tek üzenetben fordultak az Európai Unió
tagállamainak állam- és kormányfőjéhez,

Cserhádi Ferenc

NAGYSZERŰ CSODAJELEKET MŰVEL

Sokszor az a benyomásunk, mintha
Isten magunkra hagyott volna minket,
nem törődne velünk. Legutóbb Helmut
Schmidt nyugalmazott német kancellár
is hosszasan beszélt erről disz doktorrá
avatása alkalmával a Marburgi egyete-
men: súlyos döntések idején nem kapott
segítséget felülről - panaszkolta. Ugyan-
akkor a keresztények hívó lélekkel tanú-
sítják a Szentlélek hathatós működését

hogy kézrátételük, kézfeltételük által
képesek csupán a lélek erejével gyógyí-
tani. Olykor még a médiák is foglalkoznak
velük: a hasonló gyógyítások praktikaival,
egyesek állítólagos rendkívüli adottsá-
gaival, képességeivel. Ilyenkor hallunk
emberi visszaélésekről, hiszékenysé-
gekről, szektás hiedelmekről és gyakor-
latokról, „agyongyógyított” fiatalokról,
és állítólagos eredményekről.

Pünkösöd, Restout, Jean II, 1732, Louvre, Párizs

az egyházban, még ha ma ez nem is tör-
ténik olyan látványos módon, mint egy-
kor az ősegyházban, amint ezt az Újszö-
vegségi Szentírás tanúsítja. Napjainkban
is vannak emberek, akik azt állítják,

A Szentírásban ugyancsak olvasunk
meglepő, rendkívüli adományokról. A
rendkívüli gyógyítás adománya mellett
„van, aki csodatevő hatalmat kap, van,
akinek a prófétálásnak vagy a szellemek
elbírálásának képessége jut osztályrészül.
Más különféle nyelveket vagy pedig a
nyelvek értelmezését nyeri el ajándé-
kul” (1 Kor 12, 10). Mit szóljunk mind-
ezekhez? Lehet-e még hinni az ilyen
adottságokban? Vagy az egyház megfo-
galmazása szerint: Hogyan állunk a
Szentlélek kegyelmi adományaival?
Isten valóban osztogat ilyen képessége-
ket, tehetségeket: lelki adományokat, aján-
dékot? Valóban megtapasztalhatók
ezek az egyházban?

Pál apostol a Lélek rendkívüli műkö-
déséről beszél a korintusi egyházban.
Korintusiakhoz írt leveléből megtudjuk,
az ősegyház tagjai, akik köztudottan fel-
nőtt fejjel vállalták a krisztusi hitet, lel-
kesen fogadták az evangéliumi örömhírt
és ennek szellemében gyökeresen meg-
változtatták életüket. Hűségesen igye-
keztek Krisztus Urunk nyomdokain járni.
Közvetlen, családias légkörben szervez-
(Folytatás a 7. oldalon)

*Szép piros a pünkösöd reggel,
Mintha tüzzel, Szentlélekkel
Menny-föld tele volna;
É napot fent s lent megülök,
E nap oly ragyogva nyílik,
Mint hajnali rózsza.*

Arany János (1817-1882),
Az ünnepnöntök balladájából

(Folytatás a 8. oldalon)

KÖSZÖNTJÜK AZ ÚJ EGRI ÉRSEKET

A Szentatya, XVI. Benedek pápa 2007. március 15-én elfogadta dr. Seregély István érsek 2006. márciusában - az egyházi törvényeknek megfelelően - bemutatott lemondását az Egri Főegyházmegye lelkipásztori kormányzásáról. Őszén új Egri Érsek Metropolitává dr. Ternyák Csaba, címzetes érseket, a Papi Kongregáció titkárát, nevezte ki.

Dr. Ternyák Csaba Fertőszentmiklóson született, 1953. december 4-én. Teológia tanulmányokat végzett a győri Egyházmegyei Szemináriumban, majd Budapesten a Központi Szemináriumban, ahol a Pázmány Péter Hittudományi Akadémia hallgatójaként teológiai doktorátust szerzett.

1979. június 21-én pappá szentelték Győrben. 1985-től 1987-ig morálteológiai tanulmányokat végzett Rómában. 1988-tól 1992-ig a római Pápai Magyar Intézet rektoraként működött. 1992-től 1997-ig a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára. 1992. december 24-én Esztergom-budapesti segédpüspöki kinevezést kapott.

1993. január 6-án II. János Pál pápa szentelte püspökké Rómában. 1997. december 11-én c. Eminenziana-i érsekké és a Papi Kongregáció titkárává nevezték ki. 2007. március 15-én XVI. Benedek pápa az Egri Érseki tisztségre nevezi ki.

Ternyák Csaba, az új egri érsek június 9-én 10 órakor az egri bazilikában ünnepi szentmise keretében veszi át az Egri Főegyházmegye kormányzását - tájékoztatta körlevélben egyházmegyéje papságát Seregély István apostoli kormányzó, nyugalmazott egri érsek. A Szent István által 1004-ben alapított egyházmegyének Ternyák Csaba a 81. főpásztora és a 13. érseke. Az egri érsekség hazánk legnagyobb kiterjedésű, híveinek száma alapján pedig az Esztergom-Budapesti Érsekség után második legnépesebb (690 ezer) egyházmegyéje.

A Vatikáni Rádió magyar szerkesztő-sége interjút készített Ternyák Csabával egri érseki kinevezése alkalmából:

- **Érsek atya, hogyan fogadta a hírt?**

- Kitüntetés jelent számomra, hogy a nagy múltú Egri Főegyházmegyének leszek az érseke. Eger számomra gyermekkoromtól fogva misztikus és különleges város volt, hiszen Gárdonyi Géza híres regénye minden gyermek fantáziáját megmozgatja mind a mai napig. Ez a kinevezés azt is jelenti, hogy annak a Seregély érseknek leszek az utóda most Egerben, akinek a Püspöki Konferencia élén betöltött munkáját öt éven át segítettem, mint a szervezet titkára. Annak idején, 1992-ben az ő személyes hívására hagytam ott a római Pápai Magyar Intézet rektori tisztségét, és lettem a szervezet titkára. Most pedig ismét Rómából jövök haza és Seregély érsek úr fogad, mint utódát az egri érseki székben.

- **Érsek atya 10 évig töltötte be a Papi Kongregáció titkári tisztségét, gyakorlatilag a világ összes papjának ügyét képviselte, hogyan fogja kamatoztatni ezt a rendkívüli tapasztalatot az Egri Főegyházmegye kormányzásában?**

- Az elmúlt majdnem 10 év során a Papi Kongregációban két pápa munkáját is segíthettem. Emiatt hálával gondolok mindenekelőtt II. János Pál pápára, aki annak idején püspökké szentelt, majd később munkatársai közé választott. Ugyanilyen kitüntetés volt számomra az is, hogy két éven át Benedek pápa munkatársai közé tartoztam, aki most egy újabb nagy feladattal bíz meg, amikor az Egri Főegyházmegye vezetésére küld. Engedelmesen igent mondtam erre a megbízásra is, és örömmel készülök rá.

Az elmúlt években lehetőségem volt rá, hogy a vatikáni kúriából megismerjem az egyetemes anyaszentegyházat. Gyakorlatilag a világegyház szinte minden püspökével találkoztam az elmúlt évek során. Sok lelkipásztori helyzetet ismertem meg papíron, és püspökök, papok elbeszéléséből. Ezeket az ismeretimet bizonyosan kamatoztatni tudom az Egri Főegyházmegye vezetésében.

- **Milyen lelkipásztori programokat kíván előtérbe helyezni az ősi és legnagyobb magyarországi főegyházmegyében?**

- A püspök elsősorban Krisztus képviselője papjai és hívei körében, ami állandó imádságot, megújulást, megtisztulási igényt jelent. Terveim elsősorban a hitélet elmélyítésére és megújítására vonatkoznak. Szeretném, ha egyre inkább olyan egyház lennénk, amely mai nyelven tudja megszólítani azokat az embereket és egész családokat, akik az elmúlt évtizedekben az egyházi élet peremére kerültek.

Mindenekelőtt persze meg kell ismerkednem ezzel a hatalmas egyházmegyével, a paptestvérekkel, a különféle intézményekkel és helyzetekkel. A hírekből sokat tudok az egyházmegye életéről, és tudom, hogy az elmúlt húsz esztendő rengeteg egyszerű kezdeményezés jellemezte, amelyeket folytatni szeretnék, s amelyekre építeni akarok. Nem kezdődik minden előlről, az elődök munkáját megbecsülve és azt továbbépítve szeretnék tevékenykedni. De ez természetesen nem állóvizet, hanem állandó dinamikus megújulást jelent a régi gyökerekből táplálkozva. Kiemelten számítok a paptestvérek, a szerzetesek, a hitoktatók és az összes világi hívek támogatására. Kérem az egész egyházmegye imáit, és szívből küldöm áldásomat.

Ternyák Csaba érsek kezdetől fogva kitüntetett figyelemmel kísérté és segítette a külföldi magyarok lelkipásztori szolgálatát, gyakran meglátogatta a nyugati magyar közösségeket, magyar szentmiséket, előadásokat, felkigyakorlatokat tartott híveknek és papoknak egyaránt, az Életünkben, az európai magyar katolikusok lapjában is többször olvashattuk írásait. Egri érseki kinevezése alkalmából a Nyugaton élő magyar hívek és papok örömmel és tisztelettel köszöntik az Egri Főegyházmegye új érsekét és a jó Isten bőséges áldását kéri továbbra is apostoli szolgálatára.

VR/MK/CsF

HA JÓL MEGY ...

Valentiny Géza, apostoli protonotárius, korábban a bécsi Europäischer Hilfsfonds Magyar Osztályának vezetője, a Kastl-i Magyar Gimnázium fenntartó testületének, az Iskolabizottságnak elnöke, németországi magyar főlelkész neve nagyon sok magyar előtt ismert világszerte. Az Életünkben is többször olvashattuk írásait. Papok és hívek, cserkészek, fiatalok és egyesületek évtizedeken át megtapasztalhatták segítségét, szelidségét és emberi jóságát. Most 80. születésnapja alkalmából köszöntjük, jóságát köszönjük. Isten éltesse sokáig erőben, egészségekben, a jó Isten áldása kísérje élete minden napján. Kérésünkre ezekkel a gondolatokkal pillant vissza hosszú életének sok szép szakaszára:

„Ha jól megy, lehet még nyolcvan is” - ezt mondja a szótáros, midőn az életéről és az évek számáról elgondolkozik.

Ha jól megy ... Nem panaszkodhatom.

Édesanyám halála és édesapám újra nősülése után - mivel a „mostoha” nem rajongott értünk - testvéreimmel a nagymama házában nőttem fel. A ház körül nagy kert is volt. Sok virággal, gyümölcsfákkal, bokrokkal, sok hasznos veteménnyel. Szép volt. A szomszédokkal békességben éltünk. Játsszótársak is akadtak bőven. Elemibe az újszegedi tanítóképző gyakorlóosztályába jártam.

Gimnáziumban a szegedi piaristák küszködtek velem, ahol igen jó nevelés is, nemcsak tanítás folyt. Kedves, vidám, barátságos osztálytársaim voltak, nem kevésbé Esztergomban, ahová hatodikos gimnazistaként a Szemináriumba kerültem. Kiváló pápi egyéniségek, Brückner József, Erdős Mátyás bencés tanárok törődtek velem. Isten jutalmazza őket.

Érettségi után (1945) Bécsben a Pázmáneumban lakván, az egyetemen próbáltam elcsajátítani a hit tanait. Kiváló rektorunk volt, Lepold Antal, nem kevésbé híres tanáraink (Pfliegler, Tomek, Gabriel stb.) formáltak bennünket egyéniségükkel és tudásukkal. Jó és élvezetes, példaadó kispap testvéreim voltak.

Betegségem (tüdő) miatt meg kellett szakítanom a szemináriumi éveket, ám a Gondviselés egy svájci plébános személyében Davosba juttatott, ahol két éven belül meggyógyultam. Ott is segítőkész és melegsívű emberek vettek körül.

Kovács K. Zoltán kitüntetése

Érdemrendek, rendjelek átadásának megvan a maga bevált szertartása, és a rendezést, a helyszínt és a körülmények megválasztását is ismert szabályok irányítják. Ezzel szemben az ünnepség, amelynek keretében a müncheni magyar főkonzul, Kovács József február 7-én Kovács K. Zoltánnak a Magyar Köztársaság nevében és az 56-os Emlékbizottság megbízásából átnyújtotta a „Szabadság Hőse” emlékkérmet, különösképpen rendhagyó volt.

Rendhagyó volt mindenekelőtt a kitüntetett személye. Kovács K. Zoltán ugyanis nem volt szabadságharcos, hanem a Szabad Európa Rádióknak 44 éven át szerkesztője, aki mint okleveles mezőgazda és az agrártudományok szakembere kezdetben saját munkaterületének kérdéseit dolgozta fel; később, eredeti érdeklődését követve, munkássága kiterjedt az ifjúság, a pedagógia, a szociológia és a demográfia kérdéseire.

Rendhagyónak tűnik a kitüntetés átadásának helye. Igaz ugyan, hogy Kovács K. Zoltán élete jelentős részét Münchenben élte le, de már 15 évvel ez (Folytatás a 6. oldalon.)

Valentiny Géza

Szentelés után (1952) Alsó-Ausztriában káplánként vitézkedtem öt faluban, majd jobb levegő belégzése érdekében Vorarlbergben, egy kis hegyi faluban kaptam egy „plébániát” egy jóakaró eszperesen keresztül, akinek unoka-öccsével együtt szenvedtünk Davosban. Tizenhét évig szív-

hattam a hegyi levegőt. 1971-ben egy grémium döntése alapján visszakérültem Bécsbe, ahol éppen az Europäischer Hilfsfonds-ot az Osztrák és Német Püspöki Kar létrehozta. Mint az Osztrák Püspöki Kar megbízottja és a Magyar Osztály vezetője 25 éven át jótékonykodtam az Egyházak javára a kommunizmus által uralt országokban, leginkább Hazánkban. Szép feladat volt.

A Kastl-i Magyar Gimnáziummal és a németországi lelkipásztorkodással is törődtem, nem kevésbé a cserkészekkel és lehetőség szerint az Ausztriában élő magyarokkal.

Nagyon nagy hálával és örömmel köszönöm Istennek, hogy mindig segített jó munkatársakkal, jó paptestvérekkel, jó tanácsadókkal, jó orvosokkal - egy szóval sok jó emberrel és barátal.

„Ha jól megy ...”. Igen - ha nem lenne az éremnek másik oldala is.

A mulasztások.

Aki ennyi jót kapott, annak annyi jót is kellett volna adnia a nyolcvan év alatt.

Karl Heinrich Waggener elbeszélése mindig szemem előtt lebeg: Egy hóiharos hideg téli estén becsengetett hozzám egy fedetlen fejű, vékony kabátba és félcipőbe öltözött koldus. Kezében egy szépen faragott bottal. Waggener botgyűjtő lévén, mindjárt azt gondolta: Megveszem tőle a botot és annak árával akár három napig is penzióban élhet. Mégsem tartotta ildomosnak gondolatait. Amíg a koldust megvacsoráztatta még arra is gondolt, hogy szállást ad neki, de a koldus szaga elriasztotta terve kivitelezésétől. Egy élelmiszer csomaggal és kötött sapkával ellátva útra bocsátotta a hideg téli éjszakába. Néhány nap múlva becsengetett hozzá a sirás. Kezében a szépen faragott bottal, amelyet Waggener azonnal felismert. Gondoltam - mondta a sirás - mivel botokat gyűjt, eladom magának, hogy valamit én is kapjak a munkámért. Nagyon nehéz a keményre fagyott földben sírgödört ásni. A botot egy csonttá fagyott koldus kezéből vettem, akit itt nem messze az árok szélén találtak. Az író hozzáfűzi a történethez: Amit rosszul tettünk, jóvá tehetjük. Ami jót elmulasztottunk, soha többé nem pótolhatjuk.

Ez az, ami rám nehezedik. Az elmulasztottak. Az íróasztalomon egy beke-retezett mondas áll: Sokan beléd helyezik bizalmukat; ne csatlakozzanak. Megkönnyebbülést csak az adhat, ha azok, akik csatlakoztak bennem, megbocsátanak. Köszönöm nekik. Imádkozzatok értem, hogy Isten is megbocsásson.

Valentiny Géza

Gyermekeknek

ÜDVÖZ LÉGY, MÁRIA!

Május van, a levegő tele virágillattal, talán a legszebb hónapja ez az évnek. A hittanóráról a nyitott ablakon át kihallatszik a gyerekek csengő hangja, amikor Jézus anyját dicséri énekük:

„Néked ajánljuk, Szűzanyánk,
A legszebb hónap alkonyát.

Ezer nép híven zengi ma:

Ó, üdvözlégy, Mária!” (H 188)

Az ének után István atya diaképek segítségével bemutatja Szűz Mária életét, az angyali üdvözlést, a betlehemi járást, a menekülést Egyiptomba, a Szent Család útját a templomi bemutatástól a kánai menyegzőig, a fájdalmas Madonnát a kereszttől. Anyai sors az övé, a gyermekük sikereinek örülő édesanyáké, és a bánatban szenvedőké. Talán éppen Szűz Mária iránti tiszteletből ünnepeljük májusban anyák napját.

Első királyunk miután utód nélkül halt meg, országunkat a Szűzanya oltalmába ajánlotta, így lettünk Mária országa. Népünk a legnagyobb inségben, a háborúk, a természeti csapások idején, mindig a magyarok Nagyasszonyához fohászkodik, kéri, hogy tárja ki felénk jóságos kezét, védjen és oltalmazzon minket. Jézus anyja iránti tiszteletünk megmutatkozik abban is, hogy Mária az egyik legkedveltebb leánynevünk. Majdnem minden hónapban van egy Mária ünnep: Gyertyaszentelő, Gyümölcsoltó Boldogasszony, Szent Boldogasszony, Nagyboldogasszony, Kisasszony stb. Országsszerte találunk Mária búcsújáró helyeket is. A pünkösdi szünidő alkalmas arra, hogy szüleitekkkel, nagyszüleitekkkel felkeressétek ezeket az emlékhelyeket, és gazdagítsátok imakönyveteket egy-egy szép szentképpel.

Judit néni

Fiataloknak

A MEGVÁLTOTT EMBER

„Engedd, hogy cselekedeteinkkel mindenkor életre váltsuk, amit az emlékezés felidézünk...” - imádkozzuk Húsvét 6. vasárnapján a szentmise könyörgésében. Igen, már emlékezésről beszélünk. Krisztus Urunk mennybenmenetelének, a búcsúzásnak pillanata nagyon közel van. Szomorúság és bizonytalanság tölti el a tanítványok lelkét. Hogyan tovább? Mi lesz velünk, mi lesz a további sorsunk? Jézus megnyugtató válasza: „Ne nyugtalankodjék szívetek”. Az említett szentmise könyörgésének alapvető gondolata is ezt az érzést fogalmazza meg. Ebben az imádságban arra kérjük Istent, hogy húsvét titka, misztériuma befolyásolja és alakítsa egész életünket, és a halálból feltámadt Krisztus egy életre szóló erőforrás legyen minden keresztény ember számára. Jogos és alapvetően fontos kérdés ez. Ugyanis ha emlékezetünkben kiesel Krisztus megváltó áldozatának és feltámadásának értéke, és életünket alapvetően megváltoztató értelme, húsvét már nem több egy meghatározóan szép

népszokásnál. Így felvetődik az újabb kérdés: Szükség van-e ma a megváltott, húsvéti emberre? Ki ő? Hogyan él, hogyan cselekszik?

A megváltott ember nem elvből derülátó, aki semmi félelmet és nehézséget nem ismer. Ő nem egy kurjongató vásári kikiáltó, nem „hordó-szónok”, aki mindig mindenre tudni véli a helyes választ... A megváltott ember tud félni és féltetni: embertársát, a teremtett világot... De minden aggodalom és féltés ellenére tudja, hogy ez a teremtett világ Isten teremtett világa (marad) ... S ez örömeinek egyik forrása: minden embert, minden teremtményt Isten szeretete élte és tart meg erre az életre. A megváltott ember igent tud mondani saját magára, sorsára, származására, lehetőségeire, kudarcaira és sikereire is. Hiszi: Isten a húsvét szent titkában már elfogadta őt, megváltotta, s a keresztfán magához, szívéhez emelte. A megváltott ember Urának nyomába tud lépni. Neki szüksége van rá. Ma és holnap. Mindenkor.

Pál atya

AZ ÉDESANYÁK

Május az év legszebb hónapja, amikor a természet olyan, mint egy eleven virágcsokor; minden fehéren, sárgán, rózsaszínűen pompázik a tavaszi nap meleg sugaraiiban. Nem véletlen, hogy e hónap egyik vasárnapján ünnepeljük az édesanyákat, hiszen nem is lehet mást tenni, mint a legszebbet szentelni az édesanyák tisztelőre.

Az írók és a költők már annyi szépet írtak róluk, hogy szebben ügysem tudnánk kifejezni, amit irántuk érzünk, de egyáltalán lehet-e szavakkal elmondani mindazt, amit az édesanya fogalma magába rejt.

Mit jelent édesanyának lenni? Elsősorban áldozatvállalást, hisz az első várokozásteljes hónapoktól az utolsó gyermek felneveléséig

megszámlálhatatlan áldozatot kell hoznia annak, aki e nemese feladatára vállalkozik. Mily nagy örömet jelent az édesanyának magzata első megmozdulása, amikor érzi, hogy szíve alatt egy másik kis szív dobog. Ez a boldog érzés kárpótolja minden keletlenlenségért, amelyet állapot okoz. Amikor pedig az édesanya meghallja újszülött gyermekének első sírását, már el is felejtí a szülei fájdalmait, és öröm tölti el, mert új ember, az ő gyermeke született a világra.

Az édesanyák gonddal, munkával, aggodalommal és szenvedéssel teli élete ebben a pillanatban kezdődik igazán. Mennyi gondot, fáradtságot és szeretetet igényel az apró emberke, akinek léte teljes egészében az édesanyjától függ. Az édesanya egész

életén keresztül mindig csak ad, legfőképpen szeretetet. Az ő keze vezeti a kisgyermek első lépéit, ő tanítja az első kigagyogott szavakra, az első imádságra. Az örömei kárpótolják a nehézségeket, a sok munkáért, gondért, amit a kicsinyek táplálása, gondozása, a beteg gyermek ágya mellett töltött éjszakák jelentenek.

Az édesanya gyermekéhez való viszonyát az áldozatkészség jellemzi leginkább, amely minden nehézséggel szembeszáll, hősöket formál a gyenge, félénk asszonyokból. Még az állatvilágban is számos példáját láthatjuk az anyai szeretetnek, amikor az anyja saját életét sem kímélve védelmezi kicsinyeit.

(Folytatjuk)

Kosztolányi Károly,
Villers les Nancy

Erdő Péter bíboros

A VÁNDORLÓ CSALÁDOKRÓL

A CCEE nagyváradi konferenciája a kiadott záróközlemény szerint a vegyes házasságok problémái mellett a családok európai helyzetével, az idegen országban munkát vállalók, vagy bevándorlók lelki gondozásának kérdésével is foglalkozott. Török Viktória, a MK munkatársa erről kérdezte Erdő Péter bíborost, a CCEE elnökét:

- A CCEE (Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa) délkelet-európai püspöki konferenciák képviselőinek részvételével Nagyváradon rendezett tanácskozáson bemutatták a CCEE-nek a család témakörében végzett európai kutatást összegző dokumentumát. Milyen kritériumok alapján készült ez a felmérés, és mennyiben szolgált alapul a konferenciának?

- A kutatás nem alapja volt a találkozónak, a megbeszélések során a felmérés eredményéről esett szó, mégpedig az Európai Unióhoz akkreditált pápai nuncius, André Dupuy részéről, hiszen az Unió demográfiai problémái és az európai püspököknek a család érdekében végzett munkája szorosan összefügg egymással. Az uniós előrejelzés szerint 2020-ra a jelenleg 21 milliós Romániának 17,1 millió, a jelenleg 8 milliós Bulgáriának 5,5 millió lakosa lesz. Természetesen ez előrejelzés, nem elvárás; furcsa is lenne az új tagokat ilyen elvárással fogadni. Bár a közvélemény Romániában és Bulgáriában nem családellenes, ott is megfigyelhető már nem is annyira a születések számának csökkenése - bár az is -, hanem a kivándorlás jelensége. A munkát kereső emberek nagy számban mennek Nyugat-Európába, különösen a dél-európai országokba, ahol - néhány bűnözési vagy más problémás esetben túlmenően kedvező a tapasztalat: Spanyolországban, Olaszországban a román munkásoknak elég jó híruk van. Ennek kapcsán fontos, hogy az odavándorló románok lelkigondozásával; adott esetben hazatérési lehetőségükkel foglalkozzanak. Hiszen az az ideális, ha munkájával tudja támogatni a családját, és később visszatér a hazájába, ahol jobb egzisztenciát terem magának. Tehát nem a közép-kelet-európai térség elnéptelenedése lenne a cél. Ebben a tekintetben fontos az, hogy a püspökök egymással szolidárisak legyenek és figyelmet szenteljenek a nemzeti kisebbségek pasztorációjára. Ez részben ökumenikus szempontokat is felvet, tehát például a románoknál a többség ortodox vallású; Olaszországban magam is látam, hogy számos kis ortodox templom épült az észak-olasz városokban.

- Mit jelent ez Magyarországon?

- Magyarországon a helyzet annyiban különbözik, hogy mi pár évvel korábban csatlakoztunk az Unióhoz. Nálunk sem teljes még a nyugati munkavállalás lehetősége, de a nyugati magyar pasztoráció felelősei - élükön Cserháti Ferenc atyával - jelzik a püspöki konferenciának, hogy a magyar lelkészségek híveinek létszáma Európa nagyvárosaiban gyorsan növekszik. Miért? Azért, mert sok magyar megy ki tanulni és dolgozni. Emiatt az ottani magyar lelkészek munkája jellegében megváltozott. Tehát elsősorban nem emigráns pasztorációról van már szó, hanem migráns pasztorá-

cióról, olyan magyarokról, akik haza is fognak térni. De addig is a magyar közeget, a magyar jellegű vallási életet szeretnék megtartani. Ebben a tekintetben a feladat kissé változik, de ameddig magyarjaink tényleg hazatérnek, ez örövendetes jelenség. Bécsben például 1200 magyar egyetemista tanul, de már Grazban is 800-an vannak.

- A konferencia zárodokumentumában a püspökök kijelentették azon szándékukat, hogy minden lehetséges eszközzel elősegítsék a házasságra való felkészítést. Ez milyen gyakorlati terveket jelent?

- Ez sokféle tervet jelent, hiszen a vegyes házasságok területén vannak ökumenikus jellegű problémák. Néha katolikus és más nyugati keresztények között is előfordul ilyesmi, azonban a katolikus-ortodox vonatkozásban különböző országokban más-más problémákkal lehet találkozni. Az ortodoxia ebből a szempontból nem mindenhol egységesen fogadja a vegyes házasságokat. Van olyan parókia, ahol megkövetelik, hogy a katolikus fél térjen át az ortodox hitre, illetve újrakeresztelik, sőt nyilatkozatot íratnak vele alá, hogy áttér az ortodox hitre. Ez utóbbi akkor semmiképpen nem korrekt, ha az illető személy nem érti azt a nyelvet, amelyen a nyilatkozat szövege van. Ez elsősorban görögországi helyzetekre vonatkozik, ahol sok a lengyel vendégmunkás. Lengyel-görög vonatkozásban, ha vegyes házasságot kötnek egy ortodox templomban, akkor előfordul, hogy a lengyel fél nem is érti, amit aláír, és csak később döbbsen rá, hogy úgy nyilatkozott: áttér az ortodox vallásra. Ezeket a helyi ortodox egyházi vezetőkkel való megbeszélések keretében lehet tisztázni. Arra adott ösztönzés az a megbeszélés, hogy egységes és kiegyensúlyozott gyakorlatot igyekezzünk kialakítani kontinentálisan vagy nemzetközileg más formában, akár az Apostoli Szentszék, akár nemzetközi szervezeteink segítségével. MK

AZ EREDET

Rabindranath Tagore nyomán

Honnan jöttem én? Hol találtál reám?

- kérdi anyjától a gyermek.

Ő egyszerre sír s nevet,

s keblére zárva gyermekét, így felel neki:

„Szívembe rejtve voltál, kedvesem,
te voltál minden álma.
Gyermekkorom játék-babái közt lakoztál;
s midőn agyagból reggelente isten-szobrot alkoték,
te voltál, kit formáltalak s törtelek össze akkor.
Hozzá intézve éneket, téged is imádtalak véle.
Othonunk oltárának asztalán
az istenséggel együtt rejtetél.
Éltemben, sőt anyám életében is éltél.

Felnőtt koromnak küszöbéhez érve
ifjú szívemnek szirmai kinyíltak;
te lengted körül szép illattoddal,
frissen bárszönyoza tagjaim,
mint hajnalt jelző égi pirkadat.

Az ég szerelme vagy.
Iker-nővéred a hajnali fény.
A mindenség hozott szép hullámain,
hogy végül is szívemre ejtsen.

Miközben nézem hamvas arcodat,
titkoknak árja vesz körül!
Bár a Mindenséghez tartozol,
nekem adott a Sors!

Félek, hogy el ne hagyj,
ezért szívemre zárlak.
Mint csodának kellett lennie,
amely a nagyvilágnak kincseként
törékeny karjaimba tett le...”

Franciából fordította
Márfi Gyula érsek

Floridai levél

AZ EMBERI
HANG

„Az emberi hang egy rendkívüli eszköz, ugyanakkor egy rendkívül el nem ismert eszköz. Míg a beszélt nyelvet és a mozdulatokat (body language) alaposan analizálták, az emberi hangot figyelmen kívül hagyták. Megszűntünk érzékelni alapvető fontosságát” – írja tanulmányának indoklásában az angol író, Anne Karpf.

A nem rég New Yorkban a Bloomsbury kiadónál megjelent *The human voice*, az emberi hang, ugyan nem pótolja a mulasztásokat, de 300 oldalon hívja fel a figyelmet a hang fontosságára, remélve, hogy ezzel lökést ad a szélesebb körű kutatásokhoz.

Az egyes tételekre nincs mód kiérni, elégedjünk meg néhány fejezet címével: *Mitől lesz a hang*, „emberi”?; *Hogyan színezzük a hangunkat*; *Hogyan változik ma a nők és a férfiak hangja*; *Hanglenyomat és hanglopás*; *Hogyan változtatta meg a hangot a technológia* és *amiről bővebben szó lesz – az anya hangjának hatása a magzatra*.

Bibliai időkre vezethető vissza a feltevés, hogy már a magzat is képes hallani, de csak a 20. század végén, az ultrahang-technikai fejlődés hozta meg a felismerést, hogy a magzat a 14. héttől kezdve reagál bizonyos hangokra és a 28. héttől az anya hangja stimuláló hatással van rá. És ez a hang, amit nem csak „kívülről” hall, de a rezgések következében „belülről” is, egyfajta hangfürdőt, hangburkot alkot körülötte, amely a születés traumája után a folytonosság (biztonságérzet) egyetlen tényezője. Megállapították, hogy a csecsemő azt a „fojtott” hangot akarja hallani, amit a születése előtt megszokott, valamint, hogy olyan mértékben van az anya hangjára „hangolva”, hogy akkor is reagál rá, amikor csak felvételtől hallja. (Ez elsőrendű fontosságú, amikor az anya valamilyen okból nem lehet mellette, például, ha kórházba kerül.) Meglepő, hogy már a csecsemő különbséget tesz az idegen nyelvek, illetve hangok között és boldog mosoly ül ki a kis arcára, ha azt a nyelvet hallja, amit magzat korában megszokott.

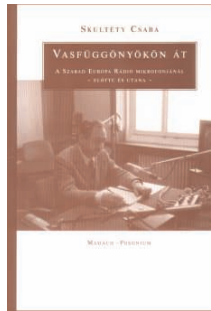
A bébi magas, erős hangja, sírása 3000 hertz erősségű. Az a fok, amire az anya a legérzékenyebb. A sírás a csecsemő kevés lehetősége közé tartozik, amit használni, és amivel „kommunikálni” képes. Későbbi korokban viszont lehet, hogy éppen a hallgatás az egyetlen olyan mód, amivel felhívja magára a figyelmet. Megfigyelték, hogy ahol sok bébi van együtt és az egyik sírni kezd, hamarosan rázendít a többi is. Egyrészt zavarja őket a magas hang, másrészt ezt tartják az együttérzés első megnyilatkozásának.

A hang hatása azonban folyamatosan csökken és négy éves korra átveszi szerepét a kép. Ezért állítják a technológiai fejlődés megszállottjai, hogy a hangnak nincs többé központi szerepe az emberi kultúrában. Leértékelték a kép.

Anne Karpf reméli, hogy könyve ennek az ellenkezőjét igazolja. Hiszen éppen az emberi hang az, ami a modern eszközökkel eljut a világ minden sarkába. Az anyától kapott impulzusokkal kifejlődött hang az, amivel az emberek igyekeznek egymásra hatni. Az értő fül számára a hang rajzolja meg legjobban egyéniségünket, valamint azt, hogy hogyan látjuk a világot és önmagunkat. Ahhoz viszont, hogy kifejlődjék ez a képességünk a jövőben, „új fülre” és érzékeny belső hallásra van szükségünk.

Bitskey Ella

VASFÜGGÖNYÖKÖN ÁT

Már Skultéty Csaba memoár-kötetének címe is megfogó: *Vasfüggönyökön át* – így, többes számban nem használtuk a hidegháború alighanem legtipikusabb kifejezését. A szerző pontosabban a kötet összeállítója, hiszen a bő 200 oldalon (Madách – Posonium, Pozsony, 2006) inkább interjúk következnek egymás után, amelyek különböző hazai és külföldi magyar folyóiratokban láttak napvilágot Skultéty Csabával –, maga adja meg a választ a főnakságra: mint a müncheni Szabad Európa Rádió (SZER) munkatársa a „vasfüggöny” mögötti hallgatókat tájékoztatta, de különös szívügyének tekintette szűkebb pátriáját, a második világháború után szovjet fennhatóság alá került Kárpátalját, amely még Magyarországnál is hermetikusabban – tehát egy további vasfüggönnyel – lett elzárva a szabad világtól. Az interjúkból megtudjuk, hogy az SZER-nél senki sem szolt bele munkájába, ameddig ez a politikai határokon belül élő magyarságot érintő tájékoztatásban merült ki, azonban az amerikai fönkség szinte rettegett az egyes nemzetiségek közötti sűrűlődségtől, ezért a kisebbségek kényszerült magyarság problémáinak felvetése a legtöbb esetben reménytelen próbálkozásnak tűnt. Skultéty Csaba megérti amerikai főnökeinek álláspontját is, hiszen a rádió székházában évtizedeken át egymás mellett dolgozott a lengyel, a csehszlovák, a román, a bol-

gar és a magyar szerkesztőség. Ritka kivételek ugyan előfordultak, de éppen ezek bizonyították az ingerküszöb létezését. Amikor a 60-as évek végén a francia nyelvterület alighanem legtekintélyesebb napilapja, a párizsi *Le Monde* hosszú és elemző cikksorozatban számolt be az erdélyi magyarság sorsáról, főszerkesztője megbízta Skultéty Csabát a cikkek lefordításával és háromszor 20 perces műsorba foglalásával. Az SZER Román Osztálya a magyar főszerkesztőhöz intézett átiratban kérte a 60 percnyi adás teljes szövegének átfordítását angolra, hogy pontosan összevethessék a *Le Monde*-ban megjelent francia szöveggel... Az igazi változást Reagan elnök hivatalba lépése jelentette. Ezt követően ugyanis valóságosabbá vált az európai nemzetiségi kisebbségekre vonatkozó hivatalos álláspont. Ez tette lehetővé Skultéty Csaba számára, hogy tartósan felkarolhassa az akkoriban tudatosan agyonhallgatott kárpátaljai magyarság ügyét.

A kötet egyik fejezetében Skultéty Csaba beható-

an foglalkozik az ugyancsak kárpátaljai Nagydobronyról a nyugati magyarság körében elterjedt hiedelemmel, amely szerint a falut a Vöröshadsereg 1946 nyarán porig bombázta, megtorlásul a lakosság beszolgáltatással kapcsolatos elutasításáért. Az izgalmas oknyomozó leírásból bizonyosságot nyer, hogy a hír – szerencsére – félrehallott tájékoztatásból született, egyben azonban bizonyítva azt a siralmas állapotot is, amely az akkori időkre annyira jellemző elzártságból fakadt, továbbá közvetve utalva arra is, hogy a borzalmakról kerengő évtizedes legendák felett egyetlen nyugati hivatalos szerv sem akadt fenn, míg Oradour, vagy Lidice neve egyike lett a náci által elkövetett ember-telenségnek szimbólumainak.

A „Vasfüggönyökön át” című kötetben meglevenedik a szerző hosszú élete, változatos pályafutása – és ezen keresztül a múlt század magyar történelme is, amelynek alakulását – ha csupán közvetett formában – de Skultéty Csaba is némileg befolyásolta az SZER Kelet-Közép-Európába sugárzott adásain keresztül, hiszen ez a rádió volt a Kárpát-medencében élő magyarság alighanem legfontosabb szabad információs forrása. Munkatársai azonban nem csupán a világhán történő eseményekről tudósították hallgatóikat, hanem egyben tartották is bennük a reményt, hogy sorsuk egy napon valóban jobbra fordul.

Vincze András

ISTEN ÉLTESSE...

Folytatás az 1. oldalról.

re: 'Kik félték Istent, gyertek ide mind, halljátok s elmondom, mily nagy dolgot tett velem!' - hangzik az egyik zsoltár (Zsolt 65, 16). Mindig az Isteni Irgalmasság nagy ajándékának tekintetem, hogy úgymond egyszerre kaptam meg a születést, és az újjászületést a Húsvét kezdetének jegyében”.

A pápa halálát jelezte ki, hogy családjában megtapasztalhatta az apai és anyai, a nővére és fivére szeretetét, a barátai és tanácsadói támogatását, valamint a hívó emberek közösségét. Ezután így folytatta: „Születés és újjászületés, földi család és Isten nagy családja: ez Isten irgalmának sok ajándéka közül az egyik, ez az alap, amelyre támaszkodunk”. Pappá szentelésére így emlékezett: „Tudtam, hogy nem fogok egyedül maradni. És minden bízalmat árasztottak Jézus szavai, amelyeket pappá szentelésemkor a püspök mondott a liturgiában: nem nevezlek többé szolgának benneteket, ... barátainknak mondalak benneteket” (Jn 15,15).

Az evangéliumi részlete utalva XVI. Benedek pápa rámutatott: „Isten, a felelősség nagyobb terhével, újra segítséget nyújtott az életemben. Újra és újra örömmel ismerem fel, milyen nagy azok tábora, akik imájjukkal támogatnak engem: akik hitükkel és szeretetükkel segítenek szolgálatom végzésében, akik elnézők gyengeségimmel szemben és Péter árnyékában is felismerik Jézus Krisztus áldásos fényét. Ezért szívvel jövő köszönetet mondok az Úrnak és nektek mindnyájá-

toknak”. Nagy Szent Leó pápa imájával zárta gondolatait, arra kérve Istent, hogy „erősítse meg a hitet, növelje a szeretetet, adjon békét” és szolgálata által növelje odaadását.

A Szentatya hétfőn, április 16-án magán kihallgatást fogadta Edmund Stoiber bajnai miniszterelnököt feleségével és kísérelével; Peter Harry Carstensen Schleswig-Holstein észak-német szövetségi tartomány miniszterelnökét kísérelével. Az Apostoli Palota Kelemen Termében a Pápa találkozott Friedrich Wetter bíborossal, nyugalmazott müncheni érsekkal, München és Freising apostoli adminisztrátorával valamint a müncheni székesegyház káptalanjának 50 fős küldöttségével. 13 órakor a Szentatya együtt ebédel a bíborosi kollégium tagjaival az Apostoli Palota Sala Ducale nevű termében. Este 6 órakor részt vett a 80. születésnapjára rendezett koncerten a vatikáni VI. Pál kihallgatási teremben.

XVI. Benedek pápa megválasztásának második évfordulója és a Szentatya 80. születésnapja alkalmából április 16-án Juliusz Janusz apostoli nuncius a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjaival hálaadó szentmisét mutatott be a budavári Mátyás-templomban.

VR/MK/CsF

XVI. Benedek pápáról számonkán

XVI. Benedek pápaságának első két évében jelentette meg első enciklikáját (*Deus caritas est*). Ott külföldi utat tett. Ebben az évben ez a szám legalább 7-re növekszik, májusban Brazíliába, szeptemberben Ausztriába látogat el. Április 16-án ünnepele 80. születésnapját, 3 nappal megválasztásának 2. évfordulója előtt. Ő a 265. pápa az Egyház történelmében. Az első német pápa 482 év óta.

Londoni levél

BOLDOGTALAN
GYEREKEK

Az ENSZ nem rég kimutatást tett közre, miután felmérte, milyen állapotok találhatók huszonegy fejlett országban a gyerekek jólétét és társadalmi helyzetét illetően. Az angolok megütközve és kissé megsértve vették tudomásul, hogy e téren az utolsó helyre kerültek, megosztva a szégyenletes lista-végi szereplést az Egyesült Államokkal és Magyarországgal. E három földrajzi területen az ENSZ-vizsgálat szerint jelentős a gyermek-nyomor, a gyerekek elhanyagoltsága. Kirívó továbbá a gazdagok és a szegények közötti különbség. A három ország messze elmarad a gyerekek jóléte tekintetében Hollandia és a skandináv országok mögött. Ami szülőházainkat illeti, meghökkentette a felmérést készítő szociológusokat, milyen mértékű a szegénység, de megállapították, hogy a család és a gyermek viszonya, kapcsolata nálunk még erős, a szülők (vagy a gyermeküket egyedül nevelő anyák) általános felelősséget éreznek a gyerek fejlődéséért.

Nagy általánosságban péz kérdése is, hogy egy országban miféle a gyerekek sorsa. Anglia szégyenletes viszonyait a szakértők az alulfinanszírozásban látják, és a „nagy hal megeszi a kishalát” rosszfajta kapitalista szellemében. Emiatt 1979 óta itt megkésztesszereződött a szegénységben élő gyerekek száma, és a kormány csak mostanában kezdte el a gyermek-egészségügyre, valamint a közoktatásra előirányzott összegek emelését.

Az angolokat különösen bántja, hogy a jelentés szerint a szocietársági gyerekek a legboldogtalanabbak. Saját maguk érzik úgy, hogy el vannak hanyagolva. E téren a tehetősebb angol családoknál sincs minden rendben. A szülők esetleg vesznek a gyerekek mobiltelefon, DVD-lejátszót, de hagyják, hogy az utcán ebédeljen öcska, egészséget rongáló ételeket, azokból is keveset, s ha otthon van, megengedik, hogy bámolja a tévét a nem gyerekek való, izlés- és erkölcsromboló műsorokat. Ami az utcai csellengést, a szabadidő rossz felhasználást ellensúlyozhatná, a cserkészet, Angliában már szinte kihaltfélben van. Nagyobb baj, hogy Nagy-Britanniában változatlanul él az a XIX. századi felfogás, hogy a gyermekkor nem csupa móka és kacagás, hanem felkészülés a felnőttkorra.

Kétségtelen, hogy a vallásos család egysége erősebb, a vallásosan nevelt gyerekek erkölce, felelősségűdata szilárdabb. De Angliában ritka már a vasárnapi misén közösen megjelenő család. A szülő-gyermek kapcsolat gyakorta meglehetősen rideg. A tizenévesek évesek kiköltöznek hordják haza mosásra, és végül annyira elidegenednek, hogy a kapcsolat másból sem áll, mint a szokványos karácsonyi üdvözlő levelezőlap postázásából.

Sajnos, tapasztalható, hogy az angliai magyar családok egy kis százaléka asszimilálódott e téren az itt élőkhez, megszádkadt a családi összetartozás és törődés, például az együtt vacsorázás, vagy a vasárnapi közös ebéd hazai hagyományá-

Az ENSZ-szakértői rámutatnak, hogy minden összevetve nem az állami alulfinanszírozás a hibás, bár az államnak és a társadalomnak természetes kötelessége jövője ápolása, tehát az ifjú nemzedék felkarolása. És semmiképp sem a gyermek hibáztatható azért, ha elkallódik, vagy éppenséggel boldogtalan. A modern világ zaklatott, bonyolultabb lett, de a szülő feladata, hogy megfelelően indítsa el a gyereket az élet útján. Itt mutatkoznak valójában az angliai bajok, a szülői közömbösség súlyos problémáját kellene megoldani.

Sárközi Máttyás

450 ÉVE SZÜLETETT

A PIARISTA REND ALAPÍTÓJA

450 éve született egy kis spanyol faluban, Peralta de la Salban, Kalazanci Szent József, a Piarista Rend alapítója. Szerzetesrendjének tagjai, a piaristák ma már Európán kívül Amerikában, Afrikában, Indiában és a Fülöp-szigeteken is nyitottak iskolákat. Az évforduló kapcsán a Vatikáni Rádió Ruppert József generális asszisztenssel, a már évek óta a Rend római központjában dolgozó magyar piarista atyával olaszul interjút készített, amely aztán magyarul is elhangzott:

Hogyan ünnepelik meg Kalazanci Szent József születésének 450. évfordulóját?

Mindenek előtt igyekszünk újra mélyebben megismerni a szent rendalapító alakját, életét és üzenetét a mai világhoz. Szülőfalujában, a spanyolországi Peralta de la Salban ez év októberében lesz-

nek ünnepségek, ahová összesereglenek majd a piaristák az egész világról. De minden ország, ahol piaristák élnek és dolgoznak, és piarista iskolák vannak, megszervezi a maga ünnepség sorozatát. Magyarországon novemberben tudományos konferencia lesz, az iskolákban ünnepélyek, és erre az alkalomra lefor-

vek gyülekeztében éppen a szentáldozást megelőző pillanatokban. A Pápa nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy ezt a gesztust a szentmise egy másik részéhez kapcsolják, például a felajánlás előtt hajtásáig végre.

A Szentanya továbbá a szentáldozás utáni csendre buzdítja a híveket. Ami a világi híveknek a szertartáson való tevékeny részvételét illeti, a dokumentum megjegyzi, hogy a zsinati útmutatások bizonyos félreértése tapasztalható. A részvétel ugyanis nem egy egyszerű külső tevékenységre utal, hanem inkább arra, hogy a hívek tudatában vannak a szentmise misztériumának és a mindennapi léttel való kapcsolatának. A Szentanya leszögezi a tényt, hogy kizárólag a pap vezetheti az egész eucharisztikus szertartást, a kezdeti köszöntéstől kezdve a végső áldásig, ebben senki nem helyettesítheti.

A Pápa erőteljesen buzdít a börtönlakók, a betegek lelki gondozásának biztosítására, valamint arra, hogy fordítsanak különös figyelmet a fogyatékosokra, eltávolítva az esetleges építészeti akadályokat a szent épületek elől. Biztosítani kell továbbá a szentáldozást - a lehetőségeknek megfelelően - a megkeresztelt és megbérmált szellemi fogyatékosoknak.

A zsinódus utáni buzdításban a Szentanya szól annak a lehetőségéről is, hogy a nagy nemzetközi találkozók esetén használják a latin nyelvet a szentmisén, kivéve az olvasmányokat, a szentbeszédet és a hívek könyörgését. A latin ugyanis jobban kifejezi az egyház egységét és egységességét. A Pápa arra kéri a jövő papjait, hogy képesek magukat ezen a téren: legyenek képesek latinul misézni, a mise latin szövegét megérteni és tanítsák meg a híveknek a legismertebb inákat latin nyelven.

A Pápa különös hangsúlyt fektet továbbá a vasárnapi szentmisén való részvételre: az Úr napja, a munkaszüneti nap, ne legyen Isten nélküli nap.

XVI. Benedek pápa arra szólítja fel a híveket, hogy milyen éljek meg az eucharisztikus misztériumot, amelynek tartalma az, hogy Isten szeret bennünket, mi pedig szeretjük testvérünket. A keresztények feladata, hogy konkrét tanúságot tegyenek társadalmi és politikai téren Krisztus szeretetéről, hogy megtört kenyér legyenek a többiek számára, valamint kötelezzék el magukat egy igazságosabb és testvéribb világ építésében. Itéljék el az éhezés botrányát, a menekültek drámáját, a gazdagok és szegények közötti növekvő szakadékot, amelyet a globalizáció bizonyos folyamatai idéznek elő. A Pápa a politikusokat is „eucharisztikus következetességre” szólítja fel, vagyis olyan törvényeket támogassanak, amelyek tiszteletben tartják az olyan alapvető értékeket, mint az emberi élet, fogantatásától kezdve a természetes halálig, az egy férfi és egy nő közötti házasságon alapuló család, a gyermekek nevelésének szabadsága, valamint a közös előmozdítása minden formájában. Ezek az értékek nem képezhetik vita tárgyát.

A Pápa gondolatban azok felé a keresztények felé fordul, akik még szenvednek a vallásszabadság hiánya miatt, és akik számára hősies tanúságtétel pusztán az a tény, hogy templomba mennek.

Végül a Szentanya apostoli buzdítása végén bejelenti, hogy az illetékes vatikáni dikasztériumok Compendiumot tesznek közzé az Eucharisztiairól, hogy a hívek jól megértsék, megfelelően ünnepeljék és imádják az Oltáriszentséget. VR

díttattuk és kiadjuk Mario Spinelli nagy-szerű könyvét Kalazanci Szent Józsefről.

Röviden hogyan jellemeznél Kalazanciuszt?

Kalazancius atyánk kereső ember volt, aki miközben Rómában hivatalos ügyeit intézte, rádőbbsen a korabeli szegény római gyermeknek tragédiájára: mivel nem volt számukra tanulási lehetőség, nem tanulnak meg írni-olvasni, nem ismerték meg a hit alapelemeit sem, ezért nem találtak munkát, elkallódtak, csavargók vagy bűnözők lettek. Mivel másoknál nem talált segítséget e helyzet megoldására, a maga erejéből nyitotta meg az első ingyenes népiskolát az 1500-as évek végén, majd intézményének fennmaradásáért szerzetesrendet alapított. Egész életét erre áldozta.

Küzdött az analfabétizmus felszámolásáért, milyen módszereket használt?

Egyrészt felismerte, hogy csak akkor tud a legszegényebb gyermekek szívéhez férközni, ha maga is szegénnyé lesz. Munkatársaitól is megkövetelte ezt. A tanításban pedig azt az elvet követte, hogy a lehető legegyszerűbb és legcélravezetőbb módszereket és tankönyveket kell használni, de ugyanakkor a legmodernebbeket is. Nem félt attól, hogy rendtársait Galileihez küldje, hogy elsajátítsák tőle a legfrissebb tudományos eredményeket.

Milyen üzenete van a mai ember számára?

Nyitott szemmel kell járnunk a világban, észre kell vennünk az emberek gondjait és lehetőségeinkhez képest segíteni a bajon. Az ő korában a gyermekek számára a szegénység volt minden rossznak a bölcsője, ma a rohanó világban a szeretet-éhség, a magányosság, a családi élet és a példaképek hiánya, a magasabb értékek iránti érzéketlenség züllesztzi a fiatal nemzedéket. Nekünk is meg kell találnunk a segítséghez szükséges alkalmakat és módszereket.

Ma mintegy egymilliórd írástudatlan ember él a földön. Mit tesznek ennek felszámolására a piaristák?

Missziókat nyitottunk azokon a vidékeken, ahol az analfabétizmus felszámolását a társadalom nem tudja megoldani. Afrikában, Indiában és a Fülöp-szigeteken is működnek már piaristák, sőt már az ott felnövekedett piarista nemzedék is beáll a munkába: az indiai és a néger piaristák...

Mit jelent ma „nevelni” egy fiatalt?

Azt jelenti, hogy kinyitjuk a szemét annak meglátására, hogy léteznek marandó és komoly értékek, és meggyőzzük arról, hogy érdemes ezekre törekedni. Rá szeretnénk döbbsenten arra, hogy hit és tudás nem mondanak ellent egymásnak, hanem kiegészítik egymást. Egyszerű és kiegyensúlyozott életre próbáljuk segíteni, példát akarunk mutatni, hogy boldog legyen. Ez utóbbi rendkívül fontos. Azt tanítja egy olasz közmondás, hogy a fiatalok „befogják a fülüket, a bölcs oktatást hallanak, de kinyitják mindkét szemüket, ha jó példát látnak”. VR

Kovács K. Zoltán...

Folytatás a 3. oldalról

előtt visszaköltözött Magyarországra. Edigi kitüntetésait is ott vehette át: pl. 2004-ben a Köztársaság Elnökének Érdemérmét és 2006-ban a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjét.

Rendhagyó az is, hogy az ünnepélyes aktus nem a Főkonzultus épületében, hanem a Főkonzult rezidenciáján történt, azaz nem a nagy nyilvánosság előtt, hanem szűk baráti körben, ami nagyban elősegítette a szertartás közvetlen, mesterkéletlen légkörének kialakulását.

Végül rendhagyónak tekinthető az 56-os emlékbizottság szándéka is, amely Kovács K. Zoltán kitüntetéséhez vezetett. Kovács József müncheni magyar főkonzul az emlékérem átadásakor megemlítette: „Az emlékérem olyan kitüntetés, amellyel a nemzet a forradalomban résztvevő, illetve a forradalom és szabadság ügyét támogató polgárak tevékenységét, a demokratikus értékek mellett való bátor kiállását kívánja elismerni.” Ha ebből indulunk ki, akkor érthetőbb, hogyan lehet valakit a „Szabadság Hőse”-ként ünnepelni, aki a szabadságharc idején nem élt Magyarországon és nem vett részt a harcokban. Kovács K. Zoltán, mint szerkesztő és ember olyan elkötelezettséggel és áldozatkészséggel küzdött a magyarság elemi jogaiért, köztük szabadságáért és függetlenségéért, hogy ezt nem túlzás „hősies”-nek nevezni.

Persze egyéniségének e vonásai nem a véletlenből adódtak. Fiatal korától végigkísérte a meggyőződés, hogy a keresztény demokrácia elvének valóra váltása a politikában a magyarság számára egy jobb jövő és egy igazságos társadalom felépítésének alapja. Ezért állt ki attól fogva, hogy 1947-ben 23 éves korában a Demokrata Néppárt színeiben, az Országgyűlés legfiatalabb tagjaként képviselővé választották. Két év múlva kénytelen volt elhagyni az országot.

Kovács K. Zoltán külföldön is folytatta, az adódó lehetőségeket és kapcsolatokat kihasználva, szóban és írásban, amit elkezdett. Soha nem lett megalkuvó. Töretlen egyenes-vonalúságával lett - a háttérből és külföldről - az 56-os események egyik előkészítője.

Az „56-os Emlékbizottság” mindezt, a ma 83 esztendősz Kovács K. Zoltán egész életművét akarta a fiatalabb generáció elé példaképpel állítani azzal, hogy megajándékozta a „Szabadság Hőse” emlékéremmel. A hivatalos dokumentumon egyébként a magyar államfő, Sólyom László aláírása is olvasható.

Az ÉLETÜNK szerkesztősége és olvasói nagy szeretettel köszöntik a kitüntetett, akinek cikkei a múltban gyakran gazdagították lapunkat.

Frank Miklós

Magyar ünnepségek Párizsban

Párizsban, március 15-i, nemzeti ünnepünk alkalmából több megemlékezésre is sor került. Az ünnepségsorozat március 11-én a párizsi magyar Misszió hétvégi iskolájának növendékei nyitották meg „Március idusa” című gyermekműsorral. Mig a Magyar Nagykövetség ünnepi fogadással, addig a Magyar Intézet a Makám együttes koncertje keretében az 1848-as forradalom nagyjainak leveleiből nyújtott ízelítőt. Az MHBK március 17-én, Fodor Jenő elnökele-t alatt, rendezte szívnvalos hazafias ünne-pét. A sikeres megemlékezéseket ünnepi szentmise koronázta. Vasárnap, március 18-án dr. Cserháti Ferenc, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatának megbízottja prédikációjában a szabadság veszélyeztettségére utalva aktualizálta 1848/49 eseményeit. Jókaira utalva mondta: a szabadságot, hazát, nemzeti nagyságot ma sem adják ingyen az istenek. Akkor is, ma is, az egyházak hazafias helytállását néppünk szolgálatában igyekeznek elfeledni. Az ünnepi szentmise után Molnár Ottó prélat, házigazda köszöntötte a jelenlevőket, közöttük dr. Pintér Gábor szentszéki diplomatát és Nikicsér László Magyarországi újonnan kinevezett párizsi nagykövetet, aki beszédében megelégedettségét fejezte ki, hogy a párizsi magyarok a különbségeket tiszteletben tartva méltón emlékeznek meg a nemzeti évfordulóról. „Vallom, hogy magyar az, aki magyarnak vallja magát” - mondta hazánk új nagykövete.

Csernoch Ilona, Párizs

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: eletuenk@gmx.de

